ސަގާފީ ތަރިކަ ރައްކާތެރިކުރާ ޤައުމީ މަރުކަޒު
މިނިސްޓްރީ އޮފް އާޓްސް، ކަލްޗަރ އެންޑް ހެރިޓޭޖް
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ.
އާސާރީ ތަންތަން ބެލެހެއްޓުމުގައި ޢަމަލު ކުރަންވީ ގޮތްތައް
ކުރަންވީ ކަންކަން ނުކުރަންވީ ކަންކަން
ގަލާއި ހިރިގައު އަދި އުވައިގެ މަސައްކަތް 1. ކޮންމެ ދުވަހަކުވެސް ހިކި ފޮތި، ސޮފްޓް ބްރަ ޝް ފަދަ ހިކި 1. ހިރިގަލުން ހަދާފައިވާ ތަންތަން ފެހިޖަހައި ކަޅުވުމުން
އެއްޗެއް ނުވަތަ ހޫވަރު ބޭނުންކޮށްގެން ފަރުވާތެރިކަމާއި އެކު ސާފުކުރުމަށްޓަކައި، ގައުތަކުގެ މަތީ ފަށަލައަށް
ސާފުކުރަންވާނެއެވެ. ގެއްލުންވާނެ އެއްވެސް އެއްޗެއް ބޭނުންކޮށްގެން އުނގުޅައި
ނުވަތަ ގާނައިގެން ނުވާނެއެވެ.
2. އުވަލައި ބަލަހައްޓަންޖެހޭ ތަންތަން ބަހައްޓަންވާނީ
އުވަލައިގެން ނެވެ. 2. ހިރިގަލަކީ އޭގައިވާ ލޯވަޅުތައް ނުބެދި ހުންނާނޭ ގޮތަކަށް
ބަހައްޓަންޖެހޭ އެއްޗެކެވެ. އެތަންތަނުގައި މިޒަމާނުގައި
3. އާސާރީ ތަންތަނާއި ސަރަހައްދުގެ ހިރިގާ ނުވަތަ އުވަ އެއްވެސް ބޭނުންކުރާ ތަފާތު ވައްތަރުގެ ކުލަ ބޭނުންކޮށްގެން
ބައެއްގައި ފިނިހިފާ ތެތްކަން އަށަގަންނަކަން ފާހަގަކުރެވޭނަމަ ވީ ނުވާނެއެވެ.
އެންމެ އަވަހަށް ސަގާފީ ތަރިކަ ރައްކާތެރިކުރާ ޤައުމީ މަރުކަޒަށް
އެކަން އަންގަންވާނެއެވެ. 3. ރެނދުލައި ދެބައި ވަކިވެފައިވާ ގަލެއް ތަތްކުރަންވާނީ
އެކަމަށް ޚާއްސަ ތެރަހުންނެވެ. ބާޒާރުގައި ވިއްކަން
4. އާސާރީ ތަންތަނާއި ސަރަހައްދުގެ ހިރިގާ ނުވަތަ އުވައިގެ ހުންނަ ގައު ތަތްކުރާ ތެރަސް ބޭނުންކުރުން އެންމެ
އެއްވެސް ބަޔަކަށް ގެއްލުމެއް ލިބިފައިވާކަން ނުވަތަ ރަނގަޅުވާނެއެވެ. ޢާންމު ގޮތެއްގައި މިހާރު ބޭނުންކުރަނީ
ލިބިދާނެކަމުގެ ބިރުއޮތްނަމަ ސަގާފީ ތަރިކަ ރައްކާތެރިކުރާ ޤައުމީ "އެރަލްޑައިޓް" އެވެ.
ސަގާފީ ތަރިކަ ރައްކާތެރިކުރާ ޤައުމީ މަރުކަޒު ، ޤައުމީ ދާރުލްއާސާރު، 2 ވަނަ ފަންގިފިލާ، ޗާންދަނީމަގު، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ
ޓެލެފޯން: 332 3206، ފެކްސް 332 6796، އީ.މެއިލް: admin@heritage.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.heritage.gov.mv

މަރުކަޒަށް އެކަން އަންގަންވާނެއެވެ.
ލަކުޑީގެ މަސައްކަތް 1. ކޮންމެ ދުވަހަކުވެސް ހިކި ފޮތި، ސޮފްޓް ބްރަޝް ފަދަ ހިކި 1. ބައެއް ތެލަކީ ލަކުޑި ޙިމާޔަތްކޮށްދޭ ތެޔޮ ނަމަވެސް،
އެއްޗެއް ނުވަތަ ހޫވަރު ބޭނުންކޮށްގެން ފަރުވާތެރިކަމާއި އެކު ލިޔެލާޖެހުމާއި އެނޫންވެސް ކުލައިގެ)މިސާލަކަށް:
ސާފުކުރަންވާނެއެވެ. ލިޔެލާޖަހައިފައިވާ ތަނެއް(މަސައްކަތްތައް ކުރެވިފައިވާ
ތަކެއްޗާއި ތަންތާގައި ތެޔޮލައިގެންނުވާނެއެވެ. ސަބަބަކީ
2. ލަކުޑީގެ ބޭރު ފަށަލަ ހިމާޔަތްކުރުމަށް ސޮލިގްނަމް ލެވިދާނެއެވެ ތެޔޮއުނގުޅުމުން މިފަދަ ތަކެއްޗާއި ތަންތަނުގައި ހުންނަ
3-5(އަހަރުން މި ލޭޔަރު އައުކުރުން) ކުލަ ފޮރުވި ހިރަފުސް ހިފާލެއް ބޮޑުވެ އެތަނެއް އަނދިރި
ކޮށްލާނެތީއެވެ.
3. ލަކުޑި ފަތިގަ ނޑެއް ނުވަތަ ބެރިއެއް ހަލާކުވެފައިވާނަމަ
އާބާތުރަފިލުވުމުގެ މަސައްކަތްކުރުމުގައި އެ އެއްޗެއްގެ ބޭނުން 2. ބައިތައް ސާފުކުރުމުގައި އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ ކެމިކަލެއް
ކުރެވެން ހުރި ބައި ބޭނުންކުރުމަށް އިސްކަންދޭންވާނެއެވެ. އަދި ތެއް ފޮތި ބޭނުންކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ.
4. ކަތުރުފަނީގެ އެއްވެސް ނިޝާނެއް ފެންނަނަމަ ވީ އެންމެ އަވަހަށް
ސަގާފީ ތަރިކަ ރައްކާތެރިކުރާ ޤައުމީ މަރުކަޒަށް އެކަން
އަންގަންވާނެއެވެ.
5. ލަކުޑީގެ އެއްވެސް ބައެއްގައި ފިނިހިފާ ތެތްކަން އަށަގަންނަކަން
ފާހަގަކުރެވޭހިނދު ވީ އެންމެ އަވަހަށް ޑިޕާޓްމަންޓަށް އެކަން
އަންގަންވާނެއެވެ.
6. އާސާރީ ތަންތަނާއި ސަރަހައްދުގެ ލަކުޑީގެ އެއްވެސް ބަޔަކަށް
ގެއްލުމެއް ލިބިފައިވާކަން ނުވަތަ ލިބިދާނެކަމުގެ ބިރުއޮތްނަމަ

3
ސަގާފީ ތަރިކަ ރައްކާތެރިކުރާ ޤައުމީ މަރުކަޒަށް އެކަން
އަންގަންވާނެއެވެ.
ފަނުގެ މަސައްކަތް 1. ފަނުން ހަދާފައިވާ ތަންތަނުގައި ބޭނުންކުރަންވާނީ ފަނެވެ. 1. ފަނުން ހަދާފައި ހުރި ތަނެއް އެހެން މެޓީރިއަލްއަކަށް
(މިސާލަކަށް ޓިނަށް، ސިންތަޓިކް ފަނަށް) ބަދަލުކޮށްގެން
2. ފަންޖަހާއިރު ފަންޖަހަނީ މަތިމައްޗަށް ފަންއަތުރާފައި ނުވާނެއެވެ.
ހުންނަގޮތަށްކަމަށްވާތީ ފަނިފަކުސާ ހާލި ހަދަން ފުރުސަތު
ލިބެއެވެ. ޚާއްސަގޮތެއްގައި ވާރޭވެހި ތެތްކަން އުފެދުމުގެ ސަބަބުން
މިބައި އިތުރުވެއެވެ. ޤަވައިދުން އެ ތަންތަނުގެ ހާލަތު ޗެކުކޮށް،
ކަ ނޑައެޅޭ ވަކި ޤަވައިދަކަށް ތާރީޚަކުން ފަން ބަދަލުކުރަންވާނެއެވެ
(މަދުވެގެން 2 އަހަރުން 1 އަހަރު).
3. އަހަރަކު އެއް ފަހަރު ފަނިފަކުސާ އިން ލިބޭ ގެއްލުންތައް ބަލާ
މިފަދަ ކަމެއް ފާހަގަކުރެވިއްޖެނަމަ ސަގާފީ ތަރިކަ ރައްކާތެރިކުރާ
ޤައުމީ މަރުކަޒަށް އެކަން އަންގަންވާނެއެވެ.
ތަން ހޫނުވުމާއި ކަރަންޓްގެ މަސައްކަތް 1. ހޫނުމިން ދަށްކުރުމަށްޓަކައި ޢިމާރާތްތަކުގައި ހަރުނުކޮށް 1. ހޫނު މަޑުކުރުމަށް ވައިގެ ތެތްކަން ހިފާ ކަހަލަ އެއަރ
ބޭނުންކުރާ ފިނިކޮށްދޭ ތަކެތި ބޭނުންކުރުމަށް ކޮންޑިޝަން ނުވަތަ ފެން ބުރުވާ ފަންކާ ބޭނުންކޮށްގެ ން
އިސްކަންދޭންވާނެއެވެ. މިގޮތުން އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް ނުވާނެއެވެ.
ގެންދެވޭގޮތަށް ތައްޔާރުކޮށްފައި ހުންނަ ސްޓޭންޑް ފަންކާ ފަދަ
ތަކެތި ބޭނުންކުރެވިދާނެއެވެ. 2. ހޫނު މިން މަތި ވޯލްޓޭޖް ހުންނަ ކަރަންޓް ލޭނުތައް
ޢިމާރާތުގެ ލަކުޑީގެ ބައިގައި ހަރުކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ.
2. ކަރަންޓް ވައިރުގެ މަސައްކަތް ކުރާއިރު ސަގާފީ ތަރިކަ
ސަގާފީ ތަރިކަ ރައްކާތެރިކުރާ ޤައުމީ މަރުކަޒު ، ޤައުމީ ދާރުލްއާސާރު، 2 ވަނަ ފަންގިފިލާ، ޗާންދަނީމަގު، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ
ޓެލެފޯން: 332 3206، ފެކްސް 332 6796، އީ.މެއިލް: admin@heritage.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.heritage.gov.mv

ރައްކާތެރިކުރާ ޤައުމީ މަރުކަޒާ ހިއްސާކޮށް، ސަގާފީ ތަރިކަ
ރައްކާތެރިކުރާ ޤައުމީ މަރުކަޒުގެ އިރުޝާދާއި އެއްގޮތަށް
މަސައްކަތްކުރަންވާނެއެވެ.
3. ތަން އަލިކުރުމަށް އެލް.އީ.ޑީ ލައިޓް ބޭނުންކުރެވިދާނެއެވެ.
4. ޤުދުރަތީ ވައިދައުރުވުމާއި އަލިކަން ހޯދޭނެ ގޮތްތައް
ދެނެގަނެވިދާނެއެވެ. މިގޮތުން ހުޅުވެން ހުރި ދޮރުތަ އް
ހުޅުވާލައިފައި ބެހެއްޓުން ފަދަ ކަންކަން ކުރެ ވިދާނެއެވެ) ތަނުގެ
ތެތްކަން ނުއުފެދޭނެގޮތަށް ދޮރުތައް ހުޅުވުމުގައި ސަމާލުވުން(.
މަޢުލޫމާތު ހާމަކުރުމުގެ މަސައްކަތް 2. އަބަދުވެސް ހާމަކުރަންވާނީ އެތަނެއްގެ އެންމެ 1. މައުލޫމާތުގެ ސައްހަކަން ސަގާފީ ތަރިކަ ރައްކާތެރިކުރާ
ރަނގަޅު /އެންމެފަހުގެ މަޢުލޫމާތެވެ. ޤައުމީ މަރުކަޒާއި ހިއްސާނުކޮށް މައުލޫމާތު ބޯޑު
3. މައުލޫމާތު ބޯޑު ބަހައްޓާއިރު ބަހައްޓަންވާނީ އާސާރަށް ގެއްލުން ބެހެއްޓުން ނުވަތަ މައުލޫމާތު ހާމަކުރުން
ނުވާނޭ ގޮތަށެވެ.
4. މަޢުލޫމާތު ހިމެނޭ ބޯޑުތައް ހަދައި ހަރުކުރަންވާނެއެވެ
)އާންމުކުރެވޭ މައުލޫމާތުގެ ސައްހަކަން ޔަޤީންކުރުމަށް ސަގާފީ
ތަރިކަ ރައްކާތެރިކުރާ ޤައުމީ މަރުކަޒާ ހިއްސާކުރުން(
މަރާމާތުކުރުމުގެ މަސައްކަތް 1. އާސާރުވަންތަ ކަމަށް އުނިކަމެއް ގެންނަ ފަދަ އައު އިމާރަތެއް 1. މުށިޖެހުން/ ތަޅުން އެޅުން)އެންމެ އިހުއްސުރެ
(ފާޚާނަ، ގުދަން، އިސްކުރު ބަރި) ލާން ވާނީ ސަގާފީ ތަރިކަ އެތަނެއްގައި ހުންނަނީ އުވައިން ތަޅުންއަޅައިފައި

5
ރައްކާތެރިކުރާ ޤައުމީ މަރުކަޒާ މަޝްވަރާކޮށް އެ ކަމަށް ހުއްދަ ކަމުގައިވަނީނަމަ އެތަނެއް މަރާމާތުކުރަންވާނީ ހަމަ
ލިބިގެންނެވެ. އުވައިންނެވެ. މިގޮތަށް ކުރާއިރުވެސް ކުރަންޖެހޭ
މިންވަރަށްވުރެ ބޮޑަށް މަރާމާތެއް ކުރުމަށް ނުވިސްނުން(
2. ހިޔާ ކޮށްފައިވާ ތަނެއް އިތުރުކުރުން ފަދަ އާސާރަށް ބަދަލެއް މި ފަދަ ކަންތައްތަކަކީ އިހުޒަމާނުގެ އާސާރެއްގެ
އަންނާނެ އެއްވެސް ކަމެއް ކުރަން ވާނީ ސަގާފީ ތަރިކަ އާސާރުކަން ކެނޑިގެންދާނޭ ކަންކަމުގައިވާތީ
ރައްކާތެރިކުރާ ޤައުމީ މަރުކަޒާ މަޝްވަރާކޮށް އެ ކަމަށް ހުއްދަ މުށިޖެހުން/ތަޅުން އެޅުން ފަދަ ކަންކަން
ލިބިގެންނެވެ. ކޮށްގެންނުވާނެއެވެ.
3. އާސާރީ ތަންތަނާއި ސަރަޚައްދު ހިމެނޭ ގޯތި ނުވަތަ ބިމުގައި އަހަރަކު
އެއްފަހަރު ކަށިވެލިލާން ވާނެއެވެ. 2. އާސާރީ ތަންތަނުގެ ލަކުޑީގެ ބައިތަކުގައި އެއްވެސް
ބާވަތެއްގެ ދަވާދެއް ވަރުނީހެއް ނުލައި ބެހެއްޓުން
4. އާސާރީ ތަންތަނާއި ސަރަޚައްދު ސާފުކުރުމުގެގޮތުން އެތަންތަނުގައި ފަޅާ
އެދެވިގެން ވެއެވެ.
ވިނަ އަދި މޫ ފެތުރޭ ގަސްތަށް އުފުރަންވާނެއެވެ. މިގޮތަށް މިކަން
3. އާސާރީ ތަންތަނާއި ސަރަހައްދު ސާފުކުރާއިރު ފަޅާފައި
ކުރުމަށް ބޭނުންވަނީ ތަނުގެ ފަސްގަ ނޑު ހަމައަށް ސާފުކޮށް ބޭއްވުމަށް
ހުންނަ ވިނަތަކާއި މޫފެތުރޭ ގަސްތައް އުފުރަންވާނީ
އަދި މޫ ފެތުރޭ ގަސްގަހުގެ ސަބަބުން އެތަނުގައި ހިމެނޭ އާސާރެއް
އާސާރުތަކަށް ގެއްލުން ނުވާނޭ ގޮތަށެވެ.
ނުވަތަ ތަނަކަށް ލިބިދާނެ ގެއްލުންތަށް ހުއްޓުވުމަށެވެ.
4. އަސާރީ ތަންތަނާއި ސަރަހައްދު ސާފުކުރުމުގައި އަދި އެނޫން
މަސައްކަތްތައް ކުރުމުގައި އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ ބަރު މަސައްކަތް
ކުރާ އުޅަނދު ބޭނުންކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ. މިފަދަ އުޅަނދު
ބޭނުންކުރުމުގެ ސަބަބުން ބިމަށް އަންނަ ލޮޅުންތަކުން އާސާރީ
ތަންތަނާއި ސަރަހައްދަށް ގެއްލުން ލިބެއެވެ.
ސަގާފީ ތަރިކަ ރައްކާތެރިކުރާ ޤައުމީ މަރުކަޒު ، ޤައުމީ ދާރުލްއާސާރު، 2 ވަނަ ފަންގިފިލާ، ޗާންދަނީމަގު، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ
ޓެލެފޯން: 332 3206، ފެކްސް 332 6796، އީ.މެއިލް: admin@heritage.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.heritage.gov.mv